

Om vetenskapliga förklaringar

Göran Schmidt, februari 2018

Erkell vidhåller att man inte kan förklara något med en okänd Designer och att min analogi därför inte håller. Han har naturligtvis helt rätt i att den, liksom alla analogier och liknelser, haltar i någon bemärkelse, men liksom alla analogier och liknelser har den också en kärna av sanning. En sanning som Erkell förgäves försöker värja sig för. Han motiverar det med att man *"inom vetenskapen förklarar man fenomen med faktorer man vet något om"*, men väljer att blunda för det faktum att vetenskapen stundtals försöker förklara fenomen med faktorer som är så ofullständigt kända eller svagt verifierade att det ger förklaringsmodellen ett omotiverat sken av vetenskaplighet.

Vad beträffar evolutionsteorin har jag belyst flera exempel på denna scientistiska övertro på ofullständigt obelagda, omdiskuterade eller rentav vederlagda mekanismer. Ett exempel – det finns många sådana – är evolutionens försanthållna förmåga att frambringa praktiskt taget identiska, komplexa och hierarkiskt arrangerade strukturer kodade av snarlika gensekvenser hos fylogenetiskt vitt skilda organismer, nämligen så kallade analoga strukturer genom *"konvergent evolution"*. Exempelen på detta är så allmänt förekommande att det är onödigt att ödsla tid på att referera till det. Det är bara för den tvivlande att googla på *"konvergent evolution"*. Vilken är då *"den faktor man vet något om"* som ligger till grund för detta universella fenomen i organismvärlden? Jo, en selektion som verkar på slumpmässiga mutationer. Har då vetenskapen verifierat existensen av konstruktiva mutationer? Nej, inte ett enda exempel som håller för en kritisk granskning, vilket vi från ID-håll demonstrerat i fall efter fall, och som jag gång på gång påtalat under den här debatten. Det betyder i praktiken att den faktor som bär upp idén om den konvergenta evolutionen är *tron* på den allsmäktiga Evolutionen och i princip ingenting annat. Få om ens någon evolutionist skulle våga erkänna detta uppenbara faktum. Så känslig är frågan.

Erkell: *"Och ännu värre, vi kan heller inte skaffa oss någon kunskap om den här designern. Det finns de som tror en massa saker, men ingen vet något."*

Nu ger sig Erkell in på teologins område, och då blir svaret av samma karaktär. Här vet docenten inte hur fel han har. Den som har tagit emot Jesus Kristus, fått sin synd förlåten och blivit fylld av Guds Ande har inte bara en subjektiv tro i den bemärkelse som Erkell föreställer sig, utan en lika konkret objektiv erfarenhet som någon fysisk/materiell orsak skulle åstadkomma. Jesus uppenbarar Designern. En och samma erfarenhet är tillgänglig för var och en som vill tro, alldeles oberoende bakgrund, lärd som olärd, religiös eller oreligiös. Det är den oerfarnes erfarenhet Erkell uttrycker, den okunniges kunskap och den blindes synintryck.

Utan att själv vara medveten om det bekräftar Erkell det jag skriver angående SETI-projektet.

Erkell: *För att en forskare skall ta till en "designförklaring" krävs emellertid att:*
a) man är säker på att det existerar en designer.
b) man vet att designerns sätt att arbeta kan förklara det fenomen man studerar.
Återigen, man förklarar fenomen med faktorer man vet något om.

Tillämpat på SETI skulle detta innebära:

1. att forskarna är säkra på att det existerar intelligenta utomjordingar. Är det så? Svar: Nej!
2. att forskarna vet att intelligenta utomjordingar kan sända kodade budskap till oss på jorden. Är det så? Nej!

Slutsatsen blir att SETI-projektets *"designförklaring"* är ogiltig. Man förklarar fenomen med faktorer man *inte* vet någonting om. Men detta är tämligen okontroversiellt i den vetenskapliga världen. I logikens namn borde det lika självklart gälla ID-baserad forskning.

Erkell: *”På rationella grunder har vi gissat oss till mönster vi skall leta efter, och sedan söker vi observationer som passar mönstret. Hypotesen kommer alltså före observationerna.”*

Inom forensisk vetenskap utnyttjar man kända principer för designdetektion på de observationer man gör på en brottsplats eller av en programkod och drar sedan sina slutsatser. På samma sätt söker ID-forskningen rationellt framtagna designmarkörer i levande system och drar slutsatser utifrån det.

Erkell: *”Om egenskaperna hos en ”övernaturlig designer” vet vi ingenting. Värre än så – vi KAN inte veta någonting.”*

Det är sant att vi inte kan förstå djupen i Gud. Men det är heller inte nödvändigt för att kunna detektera design som sådan. Det räcker med grundantagandet att rationellt resonerande människor i en rationellt begriplig värld avspeglar en rationell Gud. Det kan jämföras med evolutionismens motbild att rationellt resonerande människor i en rationellt begriplig värld avspeglar slump, kaos och yttersta meningslöshet. Varför skulle det vara mer relevant? Insikten om Guds oerhörda makt och intellekt är för övrigt skälet till att ID-teoretiker till skillnad från evolutionsteoretiker inte fokuserar på skapelsemekanismen som sådan, utan på de fenomen som är möjliga att studera här och nu. Det utesluter förstås inte att Guds skapelseprinciper kan studeras. Det är både möjligt och fascinerande.

När Erkell ska redogöra för begreppet ”materialism” och skillnaderna mellan dess metodologiska och metafysiska varianter skriver han att jag vill ”framställa (mina) motståndare ”evolutionisterna” som dogmatiska och trångsynta ateister”. Men det är givetvis en sanning med modifikation. Den kategorin förekommer tyvärr, men de allra flesta naturvetare, troende som inte troende, utgår bara alltför oreflekterat från att den metodologiska materialismen är obegränsat tillämpbar på alla naturens fenomen. Detta är en helt relevant utgångspunkt i all forskning, men om man inte blivit skolad i att reflektera över att metoden kan ha begränsningar finns risken att man inte inser att magra forskningsresultat kan vara en signal att stanna, upp, ta ett steg tillbaka och pröva en ny och mer fruktbar väg. Jag har behandlat ämnet även i mitt sista inlägg i tråden ”Om evolutionära nyheter”.¹

Det kan vara på sin plats med en historisk parallell: I början av 1700-talet mötte Gottfried Wilhelm von Leibniz motstånd från sina matematikkolleger när han ville införa oändlighetsbegreppet i matematiken. Det ansågs både absurt och oestetiskt. Men han lyckades till slut övertyga sin omgivning och resultatet blev både differentialkalkyl och integralkalkyl. Accepterandet av oändligheten som begrepp förvandlade inte matematiken till en ockult företeelse, utan omvägen via det ofattbara kom i stället att bli nyckeln till helt nya landvinningar inom matematikens och fysikens värld.

ID är inte farligare än så. Erkännandet av en Designer bakom skapelsen kommer ingalunda att innebära att forskare överger den metodologiska materialismen som arbetsprincip, men kommer att öppna nya perspektiv och dörrar för framtida forskning, och kommer att stänga andra dörrar därför att de stigarna visat sig vara återvändsgränder som burit en ringa frukt.

---

¹ https://www.gschmidt.se/Skapelsefragan/Artiklar_Debatter/2014-2015/Evolutionara_nyheter/Evolutionara_nyheter.html